

KLAIPĖDOS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2024 m. balandžio 3 d.
Klaipėda

Klaipėdos miesto apylinkės teismo teisėja Genovaitė Vaizgėlienė,
sekretoriaujant Kristinai Vyšniauskienei, Violetai Žalienei,
dalyvaujant pareiškėjai L. M., pareiškėjos atstovui Juliiui Paškevičiui,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrino civilinę bylą pagal pareiškėjos L. M. pareiškimą suinteresuotiems asmenims Lietuvos Respublikai, atstovaujama valstybės įmonės „Turto bankas“, V. L., L. L., L. M., R. M., C. O., O. O. dėl juridinę reikšmę turinčio fakto – palikimo priėmimo nustatymo.

Teismas

n u s t a t ė :

pareiškėja prašo teismo nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad ji po palikėjos Ž. M. mirties priėmė jos palikimą – 61/100 pastato – gyvenamojo namo, esančio adresu (*neskelbtina*), pradėdama jį faktiškai valdyti. Nurodė, kad 2022-08-14 mirė jos motina Ž. M. Dėl įstatymų nežinojimo ir patirto streso laiku nesikreipė į notarą su pareiškimu dėl palikimo priėmimo, tačiau priėmė palikimą pradėdamas faktiškai valdyti motinai nuosavybės teise priklausantį turtą - juo rūpinasi, t. y. šį turtą valdė, naudojo ir prižiūrėjo kaip savo, mokėjo visus su turto išlaikymu susijusius mokesčius.

Suinteresuotas asmuo valstybė, atstovaujama VĮ „Turto bankas“ pateikė teismui atsiliepimą, kuriame nurodė, jog pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo palieka spręsti teismo nuožiūra ir prašo bylą nagrinėti atstovui nedalyvaujant. Kiti suinteresuoti asmenys atsiliepimų neteikė, į bylos nagrinėjimą neatvyko.

Pareiškėja ir pareiškėjos atstovas teismo posėdžio metu prašo tenkinti pareiškimą jame išdėstytais motyvais.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

Ieškinyus tenkintinas.

Byloje esančiais įrodymais nustatyta, jog 2022-08-14 mirė pareiškėjos motina Ž. M. Palikėjos Ž. M. nuosavybės teise yra įregistruota 61/100 dalis pastato – gyvenamojo namo, esančio (*neskelbtina*).

Dėl reikalavimo nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą

Teismas nustato juridinę reikšmę turinčius faktus tik tada, kai pareiškėjas negali kitokia tvarka gauti tuos faktus patvirtinančių reikiamų dokumentų arba kai negalima atkurti prarastų dokumentų (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 445 straipsnis).

Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse įtvirtinta keletas alternatyvių palikimo priėmimo būdų: įpėdinis paduoda palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą dėl palikimo priėmimo arba pradeda faktiškai valdyti paveldimą turtą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.50 straipsnio 2 dalis). Šie veiksmai turi būti atliekami per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos (CK 5.50 straipsnio 3 dalis). Pažymėtina, kad nors asmens, pradėjusio faktiškai valdyti paveldimą turtą, valia nėra išreiškiama oficialia forma (pateikiant įgaliotai institucijai pareiškimą, prašymą ir pan.), tačiau toks palikimo priėmimo būdo įgyvendinimas sukuria tokius pat teisinius padarinius, kaip ir pasinaudojus kitu palikimo priėmimo būdu – asmuo laikomas priėmusiu palikimą. Pagal CK 5.51 straipsnio 1 dalį įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, jeigu jis pradėjo turtą valdyti, juo rūpintis kaip savo turtu (daiktą valdo, jį naudoja, prižiūri, juo disponuoja, moka atitinkamus mokesčius, kreipiasi į teismą, išreiškdamas valią priimti palikimą, prašydamas paskirti palikimo administratorių ir pan.). Taigi teismas, sprenddamas, ar įpėdinis priėmė palikimą, pradėdamas faktiškai jį valdyti, turi nustatyti, ar įpėdinis atliko aktyvius veiksmus, ar tokie veiksmai išreiškia įpėdinio valią įgyti nuosavybės teisę į paveldimą turtą, ar įpėdinis šį turtą valdo kaip savo ir laiko save turto savininku.

Iš į bylą pateiktų mokėjimo nurodymų matyti, kad pareiškėja po motinos Ž. M. mirties rūpinosi motinai priklausančiu turtu (*neskelbtina*) ir faktiškai valdė: mokėjo mokesčius paslaugų teikėjams. Atsižvelgiant į pareiškėjos nurodytas aplinkybes ir į byloje esančius rašytinius įrodymus, darytina išvada, kad teismui abejoti pareiškėjos nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis bei pateiktais įrodymais nėra pagrindo, todėl teismas pripažįsta, kad pareiškėja po motinos Ž. M. mirties atliko aktyvius veiksmus, siekdama įgyti nuosavybę į paveldimą turtą.

Paminėtina, kad teismas nustato juridinę reikšmę turinčius faktus tik tada, kai pareiškėjas negali kitokia tvarka gauti tuos faktus patvirtinančių reikiamų dokumentų arba kai negalima atkurti prarastų dokumentų. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad prašomo nustatyti juridinę reikšmę turinčio fakto pareiškėja negali patvirtinti jokiais rašytiniais įrodymais, nes duomenys apie tai, kad asmuo priėmė palikimą faktiškai pradėjęs jį valdyti nėra registruojami ar kitaip dokumentuojami.

Įvertinus byloje esančius rašytinius įrodymus, pareiškėjos ir atstovo nurodytas aplinkybes, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, atsižvelgiant į tai, kad prašomas nustatyti juridinę reikšmę turintis faktas neprieštaruoja įstatymui, formuojamai teismų praktikai, šis reikalavimas kaip pagrįstas tenkintinas, nustatytinas juridinę reikšmę turintis faktas – kad pareiškėja po motinos Ž. M. mirties, įvykusios 2022-08-14, priėmė palikimą, pradėdama faktiškai valdyti paveldimą turtą (CPK 185 straipsnis, 444 straipsnio 2 dalies 8 punktą). Šio juridinio fakto nustatymas reikalingas paveldėjimo teisės liudijimo gavimui (CPK 448 straipsnio 1 dalis).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259 straipsniu, 268 straipsniu, 270 straipsniu, 444 - 448 straipsniais, teismas

n u s p r e n d ž i a :

ieškinį tenkinti.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad pareiškėja L. M., asmens kodas (*neskelbtina*), priėmė palikimą po savo motinos Ž. M., asmens kodas (*neskelbtina*), mirties, įvykusios 2022 m. rugpjūčio 14 d., faktiškai pradėjęs turtą valdyti.

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatytas dėl paveldėjimo teisės liudijimo gavimo.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo paskelbimo dienos apeliaciniu skundu gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, skundą paduodant per Klaipėdos miesto apylinkės teismą.

Teisėja

Genovaitė Vaizgėlienė